

v zákoně, bylo by nanejvýše lze opřítí o různé zařazení jednak předpisu §u 479 odstavec prvý, jednak předpisu §u 519 čís. 3 c. ř. s. v soustavě zákona. Tento důvod nejeví se však postačitelým, by týmž slovům zákonodárce podkládal se pokaždé jiný smysl a dosah. Proti takovému výkladu mluví zákon sám v § 499 odstavec třetí c. ř. s. Maje zde na očích jak případy §u 494, tak případy § 496 c. ř. s., praví zákon, že co do zahájení nového jednání dlužno použití předpisu §u 479 c. ř. s. Že by zákon co do významu doložky §u 479 odstavec prvý c. ř. s. chtěl zde rozeznávatí mezi případy §u 494 c. ř. s., rovnajícimi se případům §u 478 a případy §u 496 c. ř. s., nelze zajisté ze zákona dovoditi. A má-li doložka, pojatá do usnesení dle § 496 c. ř. s. týž význam a dosah, jako táž doložka dle §§ 479 a 494 c. ř. s., pak nelze seznati, proč by pojednou obdržela jiný význam v § 519 čís. 3 c. ř. s., kamž přec případy § 496 c. ř. s. po výtce spadají. Že zákon o § 479 v § 519 čís. 2 c. ř. s. se nezmiňuje, kdežto v § 519 čís. 3 doložku § 479 odstavec prvý c. ř. s. opakuje, je vysvětlitelno tím, že § 479 c. ř. s. jedná ex professo jen o zmatečnosti, § 499 odstavec třetí c. ř. s. jak o případech zmatečnosti, tak o případech §u 496 c. ř. s., pročž bylo doporučitelno, by v § 519 čís. 3 c. ř. s. doložka § 479 odstavec prvý (§ 499 odstavec třetí) c. ř. s. byla ještě zvlášť opakována. Trvá-li se na systematice zákona, tkví oprávněnost odvolacího soudu, by do usnesení dle § 496 c. ř. s. pojal doložku, o níž je řeč, v předpisu § 499 odstavec třetí c. ř. s. a má proto tato doložka i v případech § 496, spadajících pod hledisko § 519, čís. 3 c. ř. s., týž význam a dosah a platí co do otázky nařikatelnosti výhrady totéž, co řečeno v § 479 odstavec prvý c. ř. s. Ježto pak doložka dle § 499 odstavec třetí c. ř. s. má v případech §u 496 c. ř. s. vliv i na přípustnost rekursu, jeví týž vliv i na přípustnost rekursu v případech §u 479 odstavec prvý (§ 494) c. ř. s. Po naznačené cestě nutno tudíž dospěti k výkladu, že doložkou §u 479 odstavec prvý (§§ 494, 499 odstavec třetí), právě tak jako doložkou § 496 (§ 499 odstavec třetí) c. ř. s., opakovanou pro tyto případy ještě k vůli jasnosti v § 519 čís. 3 c. ř. s., jednak podmíněna jest přípustnost rekursu, jednak modifikací § 524 odstavec druhý c. ř. s. upravena vykonatelnost zrušovacího usnesení. Arciž vymykají se z těchto případů případy, kde nejen vyslovena zmatečnost, nýbrž zároveň odmítnuta žaloba, poněvadž na posléz řečené případy § 479, odstavec prvý c. ř. s. se nehodí, jeho obmezení tudíž pro přípustnost rekursu dle § 519 čís. 2 c. ř. s. přirozeně neplatí.

Čís. 511.

Slouží-li spolkové místnosti členům za studovny a pracovny, jest je pokládati za místnosti obytné, ač neodporuje-li tento způsob užívání účelu a stanovám spolku a nebyl-li smlouvou nájemní výslovně vyloučen.

(Rozh. ze dne 11. května 1920, R I 284/20.)

Proti výpovědi, jež dána byla čtenářskému spolku vysokoškolských studentů, podal vypovězený spolek námitky, jimž procesní soud první stolice vyhověl a výpověď zrušil. Důvody: Také na spolek vztahuje se ochrana nájemníků, ježto nařízení nemluví o nájemcích,

nýbrž jen o poměru nájemném a o nájmu bytu, nikoliv pak o osobách ať fyzických či právnických, jež smlouvy ty sjednaly. Že jde o bytové místnosti, není ani sporno. Jest všeobecně známo, v jak trudných poměrech se studentstvo ocitlo, a, chodívali-li studenti, jak známo, již před čtvrt stoletím do spolkových místností se ohřátí, a tam studovali, děje se tak nyní v míře ještě daleko větší. Ostatně žalobcové sami doznávají, že v místnostech, o něž jde, bydlí sluha neb posluhovačka spolková. O d v o l a c í s o u d zrušil k odvolání žalobců napadený rozsudek a celé jemu předcházející řízení jako zmatečné. D ů v o d y: Odvolací soud, přezkoumávaje předložené spisy, dospěl k úsudku, že rozsudek a celé, jemu předcházejší řízení je zmatečné, poněvadž bylo ve sporném řízení jednáno a rozhodnuto o věci, která na pořad práva nepatří (§ 477 čís. 6 c. ř. s.). Je totiž zjištěno prohlášením žalované strany, že si najala byt o třech pokojích s přísl. Dále je prokázáno seznamem bytovými za rok 1920, že v onom bytě bydlí sluha spolku, strojník a sluhová spolku. Tím je jasně dokázáno, že se v tomto případě jedná o nájem obytných a obývaných místností čili o nájem bytu ve smyslu § 1 odstavec prvý nařízení ze dne 17. prosince 1918, čís. 83 sb. z. a n. a bylo by naprosto zbytečno probírat otázku, poskytují-li nařízení, ve prospěch nájemců vydaná, ochranu pouze osobám soukromým a to jen ohledně místností, kterých tyto osoby užívají jako bytů, či také osobám právnickým, na př. spolkům ve příčině místností, sloužících výhradně účelům spolkovým, po případě osobám fyzickým ohledně místností, kterých tyto užívají k jiným účelům než k bydlení, na př. kanceláří notářských, advokátních a pod. Poněvadž předmětem výpovědi v tomto případě, jak shora zjištěno, byly byty, nehodila se výpověď ta k zahájení řízení ve smyslu § 162 a násl. c. ř. s. a měla býti prvním soudem buď hned anebo jakmile se zjistilo, že se jedná skutečně o byty, odmítnuta s poukazem na ustanovení § 1 a násl. nařízení ze dne 9. února 1919 čís. 62 sb. z. a n. K zmatku tomuto bylo soudem odvolacím přihlíženo z moci úřední (§ 471 čís. 7 c. ř. s.).

N e j v y š š í s o u d zrušil napadené usnesení a uložil soudu odvolacímu, by, řídě se zásadami níže vyslovenými, o odvolání žalobců dále po zákonu jednal. Shledav řízení neúplným v tom směru, zda jde o místnosti obytné, čili nic, uvedl po stránce právní

v d ů v o d e c h:

Pokud jde o otázku, zda také místnosti spolkové požívají zvláštní ochrany, která se dostává místnostem obytným, dlužno uvážiti toto: Podle § 1 odstavec prvý nařízení ze dne 17. prosince 1918, čís. 63 sb. z. a n. vztahují se ustanovení tohoto nařízení k nájmu bytů a jednotlivých částí bytů (kromě toho k nájmu místností obchodních, o něž tu nejde). Bytem neboli místnostmi obytnými jsou veškeré místnosti, které jsou určeny k pobytu lidí, sloužící k tomu, aby lidé měli v nich přístřeší, na rozdíl od místností obchodních, živnostenských, hospodářských, úředních atd., které jsou určeny k provozování obchodů nebo živnosti neboli řemesla, nebo hospodářství pokud se týče k vykonávání činnosti úřední atd. Povahu takového lidského přístřeší, takovýchto místností, k pobytu lidí určených, lze pak za určitých předpokladů přiznati i místnostem spolkovým, při čemž není ani třeba pomýšletí na útulny, opatrovny a j., nýbrž

stačí poukaz k případům, kde podle dovoleného účelu spolku nebo dle výslovného znění stanov členové spolku v místnostech spolkových z příčin, jež se stanoviska sociálního hodny jsou zřetele, pravidelně se zdržují, a k ukojení důležitých potřeb životních stále jich užívají. V tom směru žalovaný spolek v námitkách tvrdil, že najaté místnosti slouží mnohým jeho členům, kteří nemají řádných bytů, k účelům studijním; že tito členové spolku nemají kde studovati a jsou proto odkázáni na užívání místností spolkových; k čemuž dodal v odvolacím sdělení, že nutno nazvati místnosti, o něž jde, místnostmi obytnými, poněvadž tam bydlí v pravém slova smyslu celá řada studentů, kteří nemají jiného přístřeší; kteří celý den kromě doby, kdy navštěvují přednášky, tam se zdržují, studují a pracují; pro kteréžto lidi, kteří v bídných místnostech, kde mohou jen přespati, ve dne meškati nemohou, spolkové místnosti jsou tedy bytem. Kdyby tomu bylo tak a kdyby takovýto způsob užívání najatých místností spolkových neodporoval účelu a stanovám spolku, aniž smlouvou nájemní výslovně byl vyloučen, slušelo by se, hledíc k tomu, co svrchu bylo uvedeno, uznati, že najaté spolkové místnosti lze postavit na roveň místnostem obytným, spadajícím pod ustanovení nařízení ze dne 17. prosince 1918, čís. 83 sb. z. a n. a ze dne 9. února 1919 čís. 62 sb. z. a n. Dokud však není bezvadně zjištěno, že jsou tu předpoklady v důvodech tohoto usnesení dovolacího soudu vytčené a že následkem toho dlužno pokládati místnosti, o které jde, za místnosti obytné, ke kterým se vztahují předpisy nařízení výše dotčených, nelze spolehlivě odpověděti k otázce, zda běží o věc na pořad práva náležející či ze sporného řízení vyloučenou a do řízení nesporného přikázanou.

Čís. 512.

Nárok na náhradu škody, způsobené vyhlášením úpadku, nepatří do úpadkové podstaty a nemůže proto uplatňován býti správou podstaty, nýbrž teprve po skončení úpadkového řízení úpadcem.

(Rozh. ze dne 11. května 1920, Rv I 94/20.)

Správce úpadkové podstaty společnosti s r. o. podal žalobu na bývalého předsedu společnosti, jíž domáhal se zjištění, že žalovaný spoluzavinil vyhlášení úpadku a že jest povinen nahraditi škodu vzniklou vyhlášením úpadku, uváděje, že škodu, jež prý záleží jednak v nákladech řízení úpadkového, jednak v tom, že závody společnosti byly za úpadkového řízení neodborně provozovány a nevýhodně zpeněženy, bude lze přesně stanoviti teprve po skončení úpadkového řízení. Procesní soud první stolice žalobu zamítl. Důvody: Jde tu o žalobu určovací dle § 228 c. ř. s. Podmínkou takovéto žaloby jest, by žalobce měl právní zájem na tom, by právní poměr nebo právo, jehož existence má býti postavena žalobou na jisto, co nejdříve na jisto postaveny byly soudním rozhodnutím. Podmínka tato jest povahy veřejnoprávní, pročez náleží soudu, by sám od sebe zkoumal, zda je tu takový právní zájem čili nic. Žalobce jest podle § 228 c. ř. s. povinen, by tento právní zájem na určení prokázal. Tohoto právního zájmu strana žalující však dle náhledu soudu neprokázala, naopak z vlastního jejího udání vychází, že nemá